

De kracht van het lot

La fuerza del destino

Josefina Aldecoa

Josefina Aldecoa werd als Josefa Rodríguez Álvarez in 1926 geboren in de provincie León. Haar moeder en grootmoeder waren daadkrachtige vrouwen die zich in hun tijd inzetten voor modernisering van het onderwijs in Spanje. Josefa studeerde filosofie en letteren in Madrid; aansluitend promoveerde ze op een pedagogisch onderwerp; van deze thesis kwam later een handelseditie uit. In Madrid maakte zij deel uit van de literaire groep *Generación de los 50*, waarin ze haar echtgenoot vond, Ignacio Aldecoa. Na zijn overlijden in 1969 nam ze zijn achternaam aan als *nom de plume*. In de zestiger en zeventiger jaren wijdde Josefa zich zowel theoretisch als praktisch aan onderwijsverbetering, in de traditie van haar grootmoeder en moeder. Vanaf 1983 publiceerde ze heel regelmatig en tot zeer recent romans en novelles. In 2004 ontving ze de oevreprijs *Premio Castilla y León de las Letras*. Daarna werden nog twee boeken van haar hand gepubliceerd, *La casa gris* en *Hermanas*. In maart 2011 overleed Josefina Aldecoa in Cantabrië.

Spaanse uitgave:
Editorial Anagrama S.A.
ISBN 84-339-1060-4, 1997

Nederlandse vertaling:
Eugenie Schoolderman
Menken, Kasander &
Wigman Uitgevers
ISBN 90-746-2235-6, 1998
237 pagina's

Gabriela, de hoofdpersoon van *De kracht van het lot*, is dezelfde als de hoofdfiguur uit de romans *Geschiedenis van een schooljuffrouw* – over de jaren voor en tijdens de Burgeroorlog – en *Vrouwen in het zwart* – over haar tijd in ballingschap in Mexico. Met deze twee voorafgaande boeken vormt *De kracht van het lot* een trilogie. Gabriela is na de dood van Franco terug in Spanje en woont in een moderne buitenwijk van Madrid, waar ze zich overgeeft aan herinneringen aan vroeger en weemoedige observaties over haar huidige bestaan. De bezoeken van dochter Juana en haar kleinzoon Michael vormen de hoogtepunten in een leven dat heen en weer wordt geslingerd tussen twijfel over gemaakte keuzes en berusting in de ouderdom. *De kracht van het lot* is een lange monoloog waarin Gabriela antwoord zoekt op fundamentele vragen, een intiem, indringend verhaal waarin een bewogen leven zeer overtuigend in welgekozen bewoordingen wordt geschilderd.

In de Nederlandse vertaling is deze roman even fijnzinnig en welgeformuleerd als in het Spaans; er is vrijwel niets verloren gegaan van de weemoedige en toch optimistische monoloog van de gerijpte schrijfster. Een genoeg om te lezen!

*Heleen Peeters, 20 april 2009
(bijgewerkt 19 maart 2011)*

